

SI - 133

Total No. of Pages : 3

Seat No.	
-------------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, January - 2023
ECONOMICS

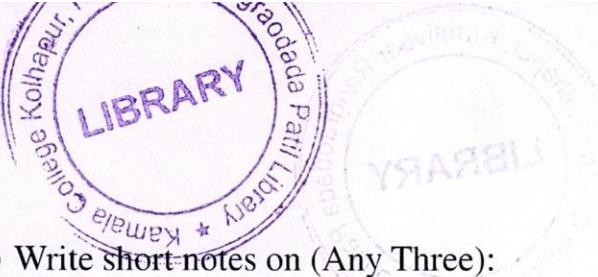
DSE - E72 : Economics of Development (Special Paper - VIII)
Sub. Code : 75632/79577

Day and Date : Wednesday, 04 - 01 - 2023 **Total Marks : 40**
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Instructions : 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.
 3) Draw neat diagrams wherever necessary.

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternatives. [5]

P.T.O.

Q2) Write short notes on (Any Three):

- The Rostos economic development stages.
- Human capital.
- Indicators of economic development.
- The vicious cycle of poverty.
- Factors affecting economic development.

Q3) Write detail answers on any two of the following. [20]

- Explain the definition and difference between economic growth and economic development in detail.
- Explain Myrdal's Back wash effects and Spread effects theory.
- Explain in detail the role of government in the economic development of undeveloped countries.

मराठी रूपांतर

- सूचना :**
- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा. [5]

- अ) दीर्घकाळात राष्ट्राचे वास्तव दरडोऱ्ह उत्पन्न वाढण्याच्या प्रक्रियेला म्हणतात.
i) आर्थिक वाढ	ii) आर्थिक विकास
iii) आर्थिक क्रांती	iv) यापैकी नाही
- ब) आर्थिक विकास ही संकल्पना देशांशी संबंधित आहे.
i) विकसित	ii) अविकसित
iii) विकसनशील	iv) वरील सर्व

- क) आपल्या वर्तमानकालीन गरजा पूर्ण करताना आपल्या पुढील पिढ्यांच्या गरजा पूर्ण करण्याच्या क्षमतेला बाधा न येऊ देता साध्य केलेला विकास म्हणजे होय.
- i) शाश्वत विकास
 - ii) संस्थात्मक विकास
 - iii) गुणात्मक विकास
 - iv) यापैकी नाही
- ड) अविकसित अर्थव्यवस्थेचा हा प्रमुख व्यवसाय असतो.
- i) मासेमारी
 - ii) शेती
 - iii) उद्योग
 - iv) व्यापार
- इ) रिकार्डोच्या मते, राष्ट्रीय उत्पन्न हे भूमी, भांडवल, श्रम आणि फल असते.
- i) उद्योग
 - ii) शेती
 - iii) तंत्रज्ञान
 - iv) यापैकी नाही

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

[15]

- अ) रोस्टोच्या आर्थिक विकासाच्या अवस्था.
- ब) मानवी भांडवल.
- क) आर्थिक विकासाचे निर्देशक.
- ड) दारिद्र्याचे दुष्टचक्र.
- इ) आर्थिक विकासावर परिणाम करणारे घटक.

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे सविस्तर लिहा. (कोणतेही दोन)

[20]

- अ) आर्थिक वाढ आणि आर्थिक विकास यांच्या व्याख्या सांगून त्यामधील फरक सविस्तर स्पष्ट करा.
- ब) मिर्डालचा प्रतिसारक व विस्तारक परिणाम सिद्धांत स्पष्ट करा.
- क) अविकसित देशांच्या आर्थिक विकासातील शासनाची भूमिका सविस्तरपणे विशद करा.

झॅ झॅ झॅ